

Bakgrund

Frankrike proklamerades som republik den 21 september 1792.

Befolkning: 67,9 miljoner, varav 2,21 miljoner bor i huvudstaden Paris.

Geografi: Västeuropeiskt land med Spanien, Italien, Schweiz, Tyskland, Luxemburg, Belgien, Andorra och Monaco som angränsande stater.

Statsskick: Republik. Medlem i EU och Nato.

Ekonomi: Frankrikes ekonomi hör till de största i världen. Landet har en stor industribas, ett omfattande jordbruk och en livlig tjänstesektor. Infrastrukturen är utmärkt och arbetskraften högutbildad. Ändå har Frankrike sedan början av 2010-talet dragits med ekonomiska problem, till exempel hög arbetslöshet och svag tillväxt.

Källa: UI/Landguiden

Styrande: Sedan valet i maj 2017 har Emmanuel Macron varit Frankrikes president.

Viktigaste partier, med antalet mandat, efter det senaste valet år 2022: Ensemble (mittenallians) 245, NUPES (vänsterallians) 131, Front National 89, Les Républicains 61, övriga vänster 22, övriga höger 10, övriga mitten 4, Union des Démocrates et indépendants 3, Regionalister och övriga 12.

Källa: Utrikespolitiska Institutet

Cannabisanvändning

Frankrikes cannabispolitik är paradoxal. På samma gång som landet har en av Europas mest restriktiva cannabislagstiftningar och hårdaste straff för användning, har Frankrike även en av de största andelarna cannabisanvändare på kontinenten. I den senaste mätningen år 2023 uppgav inte mindre än 47,3 % av respondenterna i åldrarna 15 till 64 att de någon gång i livet hade använt cannabis. Motsvarande siffra för exempelvis Spanien är 38 %, och 28 % för Nederländerna. Därutöver rapporterar mer än 900 000 franska medborgare i åldern 15 till 64 att de använder cannabis dagligen.

Cannabisanvändningen i Frankrike är särskilt hög bland unga. I mätningar uppgår 48 % av franska medborgare i åldern 15 – 24 att de har använt cannabis vid något tillfälle i livet. Den här siffran är mer än dubbelt så hög som genomsnittet i Europa, där endast 19,9 % säger sig ha provat cannabis vid 24 års ålder.

Trots att cannabisanvändningen är hög i Frankrike finns tecken på att det inte nödvändigtvis måste vara fallet i ett långtidsperspektiv. Data från det franska observatoriet för droger och drogberoende (Observatoire Français des Drogues et des Tendances Additives) visar exempelvis att cannabisanvändningen under det senaste decenniet har gått ner bland unga,

och att 17-åriga medborgare har använt cannabis i drygt hälften så stor utsträckning som samma grupp för 10 år sedan. En markant minskning av unga användare noterades även mellan år 2015 och 2018, då användningen av cannabis bland gymnasieelever minskade från 44,0 % till 33,1 %. Vid den senaste mätningen år 2022 rapporterade färre än tre av tio (29,9 %) av franska 17-åringar att de hade rökt cannabis under sin livstid, vilket är den lägsta uppmätta siffran sedan år 2000.

Källa:

"Cannabis laws in Europe: questions and answers for policymaking", *European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction*, Lissabon, 05 juni 2023

"Prevalence of drug use, cannabis, lifetime prevalence, all adults (15-64)" *European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction*, 2023

Lakhdar, Ben Christian, "Towards a Regulatory Framework for Legalized Cannabis in France", *Living with Drugs* (2020) s. 285

Bauer-Babef, Clara, "France to keep a cautious watch on German cannabis bill", *Euractiv France* 21 mars 2023

Baruch Jérémie, "Faut-il légaliser le cannabis en France ? Vingt arguments pour se forger une opinion", *Le Monde*, 21 januari 2021

Seebarun, Indra, ansvarig för studier av levnadsförhållanden, Addictions France. Onlineintervju, 15 maj 2024

Le Gouvernement publie la stratégie interministérielle de mobilisation contre les conduites addictives 2023-2027, *L'Administration Française*,

Narkotikapolitiken i Frankrike

Frankrikes politik har en lång tradition av lag och ordning – en institution som formades redan under Napoleon-eran. Under den här tiden lades både grunden för dagens franska polisorganisation, som är en av de största i Europa, och för Frankrikes restriktiva cannabispolitik (Napoleon förbjöd drogen redan i samband med fälttåget till Egypten år 1798).

Grunden för modern, fransk narkotikalagstiftning lades mellan år 1960 och 1970 i ljuset av den då växande drogmarknaden över och mellan Europas gränser. Den franska drogpolitiken som då inrättades hade som mål att skydda medborgare genom att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Den här principen har kommit att prägla den franska drogpolitiken fram till idag.

Samtidigt som Frankrike på det här sättet har fått en restriktiv cannabispolitik, lägger den franska staten samtidigt stora resurser och fokus på att vårda de individer som skadas av narkotikaanvändning. Det betyder att Frankrike satsar stora, offentliga medel på reaktiva insatser, inklusive konsultationer för att hantera problematisk cannabisanvändning, psykologiskt stöd och hjälp med att bryta beroenden.

Källa:

Ullman, Sara, "Cannabis i den franska narkotikapolitiken", *Stockholms universitet, Kriminologiska institutionen*, 2005

Boekhout van Solinge, Tim, "Le Cannabis en France", *Cannabis Science, From Prohibition to Human Right*, *Frankfurt: Peter Lang*

Hutton, Margot, "Légalisation du cannabis: pourquoi la France reste bloquée sur la répression?", *TV5 Monde*, 11 augusti 2022

Ledsom, Alex, "Is France moving towards a legalization of cannabis?" *Forbes Magazine*, 19 januari 2021.

Lagstiftning och straff

Frankrikes narkotikapolitik utgår från lag no 70-1320, antagen den 31 december 1970 ("Loi du 31 décembre 1970"), som har som mål att bekämpa narkotikamissbruk, liksom handel med och olaglig användning av hälsoskadliga substanser. Lagen, som inte särskiljer cannabis från andra droger, förbjuder medborgare från att köpa, äga, ge bort, sälja vidare, odla (inom- eller utomhus) eller transportera något av de ämnen eller växter som klassificeras som narkotika.

Enligt fransk lagstiftning är det maximala straffet för narkotikabruk ett års fängelse eller böter på upp till 3750 euro. Fransk lag gör det dock möjligt för allmänna åklagare att undgå att åtala användare, och att i stället utfärda så kallade "alternativa påföljder", till exempel att påminna om lagen, att utdöma samhällstjänst, eller att utfärda en medvetenhetskurs om farorna med narkotikaanvändning. Det är delvis till följd av dessa alternativa påföljder – som ofta blir straffet vid narkotikabrottslighet – som åtföljandet av fransk narkotikalagstiftning är låg. År 2018 genomfördes en utredning som exempelvis konstaterade att:

- straffet för narkotikaanvändning (ett års fängelse och 3750 euro i böter) är oproportionerligt högt, vilket gör att det sällan tillämpas, och att
- åklagare därför i många fall väljer alternativa påföljder. Många narkotikaförseelser straffas i stället med "alternativa påföljder" som ersätter ordinarie straff, men som tyvärr är föga avskräckande.

Ovanstående kan därmed förklara Frankrikes paradoxala situation i fråga om cannabis, där Europas strängaste lagar för narkotikabrott inte har lyckats kuva landets höga narkotikaanvändande. År 2018 rekommenderade därför en utredning nya, straffrättsliga påföljder vid narkotikabrott. Dessa går under titeln "Amende Forfaitaire Délictuelle" ("Fast skadeståndsböter", herefter benämnt "AFD"). AFD, som infördes i hela Frankrike år 2021, har som mål att avskräcka franska medborgare från cannabisbrott genom direkta påföljder och en mer proportionell bötessumma.

Inom ramen för AFD kan en person som grips för narkotikabrott erhålla ett fast bötesbelopp på 200–450 euro (vilket är långt lägre än det ursprungliga beloppet på 3750 euro) som ska betalas inom 45–60 dagar. Vite utfärdas elektroniskt, och anmärkningen registreras även i brottsregistret.

Efter tre år har effekterna av AFD kommit att utvärderas, och en granskning visar att införandet har lett till en 39-procentig ökning av individer som lagförs för narkotikabrott. Utredningen belyser att detta, med största sannolikhet, har haft effekt även på andra typer av relaterad brottslighet, till exempel i fråga om droghandel. Samtidigt har lagstiftningen mött kritik och i juni 2023 medgav President Emmanuel Macron att initiativet ännu inte hade nått sina uppsatta mål. Av de 350 000 böter som då hade utfärdats hade betalning endast skett vid 35 % av lagöverträdelserna. AFD omfattar inte heller minderåriga eller återfallsförbrytare, vilket minskar reformens omfattning. Fortsatt utvärdering pågår därför, och vissa förändringar kan komma att genomföras (exempelvis genom att låta poliser bära betalningsterminaler så att direktbetalning blir möjlig).

Källa:

Chatwin, Caroline, "Drug Policy Developments within the European Union. The Destabilizing Effects of Dutch and Swedish Drug Policies", *Oxford Academic Journal*, 41:03 (2003) p. 571-572

Baruch Jérémie, "Faut-il légaliser le cannabis en France? Vingt arguments pour se forger une opinion", *Le Monde*, 21 januari 2021

"Cannabis thérapeutique : l'expérimentation est prolongée", *Direction de l'information légale et administrative, République Française*, 5 april 2024

"French Tobacco Shops 'ready' for legalisation of cannabis", *France24*, 22 juli 2018

Viers, Aurélien, Provansal, Florent och Tonneau, François, "Amendes pour le cannabis: les contrevenants pourront payer immédiatement en liquide ou carte bleue, annonce Macron", *La Provence*, 25 juni 2023

Fumat, Victoria, Gerbeaux Alexis och Poulhes, Mathilde, "Amende forfaitaire délictuelle pour usage de stupéfiants: premiers éléments d'évaluation", *Document de travail SSMSI*, 15 mars 2022.

Politiska motståndare till legalisering

Frankrikes inrikesminister Gérald Darmanin (fr. 2020 - nu) är, i likhet med sina politiska föregångare i rollen, en stark motståndare till att legalisera cannabis. Han har, understödd av President Emmanuel Macron och representanter för de övriga regeringspartierna, gjort kampen mot droghandel och droganvändning till centrala delar av sitt uppdrag. Under parollen "On ne va pas légaliser cette merde" (översättning: "Vi kommer inte att legalisera den här skiten") har han skapat en politisk plattform som nästan uteslutande bygger på restriktiva åtgärder och förbud mot narkotika. I enlighet lanserade den franska regeringen den 9 mars 2023 en interministeriell strategi för kampen mot beroendeframkallande medel 2023–2027, som syftar till att intensifiera insatserna mot narkotikahandel.

Då frågan om cannabislegalisering är nära kopplad till politisk auktoritet har den i övrigt liberalt inriktade President Macron själv kommit att byta åsikt i frågan under sin regeringstid, och är idag emot legalisering. Under det senaste året har den franska regeringen därför riktat ett särskilt fokus mot att bekämpa narkotikahandeln. I mars 2023 inledde president Macron en i Frankrike aldrig tidigare sedd insats för att stoppa narkotikahandeln och återupprätta "republikansk ordning". President Macron kallade, i samband med detta, narkotikahandel för en "växande plåga" (franska: "fléau croissant"), och meddelade att operationen hade som mål att "förstöra nätverken och droghandeln".

Värt att notera är samtidigt att regeringspartierna inte står eniga i frågan. I president Macrons eget parti Renaissance finns en undergrupp av främst unga som ser legaliseringen av cannabis som nödvändig. Presidentkandidaterna inför nästkommande val kan därför komma att behöva omvärdera den politiska positioneringen i frågan.

Allierade med de politiska motståndarna till cannabislegalisering står stora, medicinska civilsamhällsorganisationer, till exempel l'Académie Nationale de Médecine, som har framfört att det skulle vara ett stort och kostsamt misstag för folkhälsan att legalisera cannabis i Frankrike.

Källa:

Hutton, Margot, "Légalisation du cannabis: pourquoi la France reste bloquée sur la répression?", *TV5 Monde*, 11 augusti 2022

Baudot, Jean-Rémi, "Drogue : malgré l'opposition d'Emmanuel Macron et de Gérald Darmanin, une partie de la majorité travaille à la légalisation du cannabis", *France Info*, 27 juni 2023
"French mayor calls for city experiment with legalized cannabis", *The Local France*, 2 april 2024

Insatser riktade mot cannabisanvändare

Helt motsatt situationen i grannländerna Tyskland och Nederländerna har Frankrike på senare år drivit en allt striktare, mer repressiv politik mot droger. Frankrikes inrikesminister Gérald Darmanin har i omgångar ökat antalet poliser med uppdrag att bekämpa narkotikahandel, människohandel och narkotikaanvändning. Särskilt det senare står i fokus i det polisiära arbetet. Jean Castex, Frankrikes tidigare premiärminister (2020–2022), har uttryckt att det prioriterade sättet att motverka cannabismarknaden är att minska efterfrågan.

Källa:

Küchler, Teresa, "Tysklands legalisering påverkar grannländer", *Svenska Dagbladet*, 4 april 2024.
"France to fight cannabis use with €200 on-the-spot fines", *France24 med AFP och Reuters*, 25 juli 2020.

Medicinsk cannabis

Fransk lag har historiskt inte differentierat användning av cannabis för rekreations- och terapeutiska ändamål. Det senare har dock kommit att efterfrågas av franska patientföreningar. En randomiserad och kontrollerad undersökning av terapeutisk användning av cannabis inleddes därför av Frankrikes myndighet för läkemedelssäkerhet och hälsoproduktssäkerhet (L'Agence Nationale de Sécurité du Médicament et des Produits de Santé, ANSM) den 26 mars 2021. Experimentet är begränsat till 3 000 individer som lider av allvarliga och smärtsamma sjukdomar och skador (exempelvis multipel skleros, cancer och epilepsi) och kommer som längst att pågå fram till den 31 december 2024. Experimentet ger franska läkare, forskare och farmaceuter möjlighet att följa effekterna av användning av cannabisolja och -tabletter (dock inte rökbara produkter) i longitudinella studier. Tidigast år 2025 kommer det finnas möjlighet att använda cannabis för terapeutiska ändamål som ett godkänt läkemedel i Frankrike, men resultat av undersökningen och beslut om fortsättningen har ännu inte tillkännagivits av den franska regeringen.

Källa: "Medical cannabis could soon get the green light in France after unprecedented trial", *France24*, 30 mars 2024

Förespråkare för cannabislegalisering i fransk politik

Det franska motsatsförhållandet – i vilken den restriktiva politiken mot cannabis fortsätter, trots att cannabisanvändningen är hög – är fokus för en omfattande, politisk debatt om cannabis rättsliga status i Frankrike. Bland de parter som står bakom att avkriminalisera cannabis inräknas idag främst de partier som har socialistisk-, kommunistisk-, och miljöinriktning, exempelvis Europe Écologie Les Verts, Parti Communiste Français, Parti Socialiste, Ensemble, Generation.S samt Parti Radical de Gauche.

Den argument som används av förespråkare i den politiska cannabisdebatten är att legaliseringen skulle ge användare tillgång till kontrollerade och säkra cannabisprodukter, att

det skulle minska inkomstkällorna för kriminella nätverk, att det skulle minska stigmatiseringen av användare (i synnerhet av användare med riskbruk), att det skulle stimulera nya jobb på arbetsmarknaden, liksom att det skulle generera statliga inkomstkällor genom beskattning av cannabisprodukterna.

Förespråkare i lokalpolitiken

Jämte förespråkarna i det franska parlamentet finns även starka företrädare för legalisering i lokalpolitiken. Till följd av den nya cannabislagstiftningen i Tyskland har franska städer på den tysk-franska gränsen exempelvis hamnat i en trängd situation. Då dessa städer har fastnat i gränslandet mellan några av EU:s mest och minst liberala cannabislagstiftningar, har en cannabisliberal kraft vuxit fram på gräsrotsnivå i Frankrike, där lokalpolitiska företrädare uttrycker sitt stöd för cannabislegalisering. Borgmästaren i Strasbourg, beläget intill den tyska gränsen, har exempelvis börjat efterfråga lokala utredningar och pilotprojekt i fråga om cannabislegalisering. Då EU har fri rörlighet av varor över nationsgränser, och då hundratusentals EU-medborgare passerar gränsen mellan Frankrike och Tyskland varje dag, har det här kravet vuxit sig starkare i lokalpolitiska kretsar.

För att initiativet ska vinna laga kraft skulle ett nytt samarbets- och integrationsfördrag, som undertecknades mellan Frankrike och Tyskland år 2019, kunna användas, då detta möjliggör lokala, fransk-tyska pilotprojekt i fråga om folkhälsa. Sådana initiativ måste dock först bifallas av den franska regeringen, som är starka motståndare till cannabislegalisering.

Den positiva, lokalpolitiska inställningen till legalisering märks dock inte enbart i de franska gränsstäderna. Även i huvudstaden Paris har cannabis kommit att bli en profilfråga i de lokalpolitiska gräsrotterna – i synnerhet i de områden som utgör centrum för narkotikahandel. I en opinionsmätning uppgav hela 50 % av de lokalpolitiska företrädarna i Paris – även bland konservativa politiker – att de förespråkade legalisering av narkotika (endast 22 % uppgav sig vara emot, och 28 % menade att de behövde mer information för att kunna svara). Enligt samma opinionsundersökning sades legalisering kunna minska de kriminella gängens inflytande, och åter förlägga makten i statens händer.

Källa:

Ledsom, Alex, "Is France moving towards a legalization of cannabis?" *Forbes Magazine*, 19 januari 2021
Sterlé, Carole Loisy, Florian, Guissé Mairam och Foulon, Aurélie, "Une majorité de maires d'Ile-de-France dit oui à la légalisation du cannabis", *Le Parisien*, 18 januari 2021

Förespråkare i civilsamhället

Till stöd för den politiskt pådrivande sidan i debatten om cannabis står även inflytelserika forskar- och civilsamhällesorganisationer som har uppmärksammat att den nuvarande, restriktiva politiken inte gynnar folkhälsan. Civilsamhällesorganisationen *Addictions France* framför exempelvis att dagens franska cannabislagstiftning inte beaktar individens behov av stöd förrän det är för sent, och att användare klassas som förbrytare, snarare än individer i behov av hjälp. Genom den mångfald av cannabisklassade droger som finns på drogmarknaden, och särskilt genom de alltmer vanligt förekommande och alltmer

koncentrerade THC-substanserna i produkterna, är risken dessutom stor att individer råkar ut för allvarliga biverkningar eller överdoser till följd av narkotikabruk. Här, menar *Addictions France*, skulle en cannabislegalisering möjliggöra preventiva, förebyggande insatser av värde både för individen och för samhället.

Källa:

Jamet, Marie, "Legalising or decriminalizing cannabis in France: not that easy", *Euronews*, 11 juni 2016
Hutton, Margot, "Légalisation du cannabis: pourquoi la France reste bloquée sur la répression?", *TV5 Monde*, 11 augusti 2022
Seebarun, Indra, ansvarig för studier av levnadsförhållanden, *Addictions France*. Onlineintervju, 15 maj 2024
"French political left light up an enormous parliamentary doobie", *Radio France Internationale*, 16 januari 2022

Förespråkare i industrin

Efterfrågan på cannabis i Frankrike matchas av landets illegala marknad, som även den är bland de största i Europa. Vid den senaste mätningen (genomförd år 2017) motsvarade den franska cannabismarknaden 1.2 miljarder euro, med reservation för ett stort mörkertal.

Det stora utbudet av cannabisprodukter på den franska marknaden har kommit att utvecklas och diversifieras genom ökad konkurrens och teknisk utveckling. I cannabisprodukten hasch har till exempel kvaliteten ökat genom att medianhalten av THC, alltså drogens psykoaktiva substans, tredubblats över tid. I andra cannabisprodukter kan THC-halten vara många gånger högre. Alltmer sofistikerade hartser och ett mer varierat utbud av produkter har även utvecklats för att möta de växande kraven från användare, som efterfrågar ett allt högre THC-innehåll och en större valmöjlighet av produkter. Priserna på cannabisprodukterna har fallit kraftigt under de senare åren, samtidigt som prissättningen på övriga konsumtionsvaror i landet har stigit.

Källa:

Heyman, Sara, "Stor ökning av cannabis i Europa - förbud fungerar inte enligt expert", *Sveriges Radio P1*, 30 maj 2023
Seebarun, Indra, ansvarig för studier av levnadsförhållanden, *Addictions France*. Onlineintervju, 15 maj 2024
"French Tobacco Shops 'ready' for legalisation of cannabis", *France24*, 22 juli 2018
Mari, Elsa, "Tobacconists are ready to sell cannabis," announces their president", *Le Parisien*, 21 juli 2018
Gandilhon, Michel, Spilka, Stanislas, Masson Caroline, "Changes in the cannabis market in France", *L'Observatoire français des drogues et des tendances addictives (OFDT)*, november 2020, s.7
"French mayor calls for city experiment with legalized cannabis", *The Local France*, 2 april 2024

Den allmänna opinionen

På den generella frågan om huruvida cannabis bör legaliseras i Frankrike ställer sig den allmänna opinionen relativt delad, med en svag majoritet emot. I den senaste nationella opinionsundersökningen i frågan, genomförd år 2018, svarade färre än hälften (45 %) att de tyckte att cannabis skulle legaliseras. Av respondenterna svarade 19 % att de var "starkt för", och 26 % att de var "för" legalisering. 54 % av respondenterna svarade att de var emot att legalisera cannabis, av vilka 33 % var "emot" och 21 % "starkt emot" (1 % av respondenterna hade ingen åsikt i frågan).

På en mer detaljerad nivå visar franska invånare en mer pragmatiskt restriktiv inställning till legalisering av cannabis. På frågan om cannabis bör kunna säljas över disk, på samma sätt som tobak och alkohol, ställde sig exempelvis endast 38 % av den allmänna opinionen positiv. Övriga önskade sig en annan, mer kontrollerad, modell för försäljning.

Långt fler ställde sig dock bakom att lagliggöra "medicinsk" cannabis i samband med allvarliga sjukdomar eller skador eller vid kronisk smärta. I den senaste mätningen uppgav 91% av de tillfrågade att de stödde medicinsk förskrivning av cannabis (av vilka 56% av respondenterna var "starkt för", och 35 % var "för" ett sådant initiativ).

Slutligen svarade 40 % av de tillfrågade att de anser att den som vill också bör ha möjlighet att odla små mängder cannabis för egen konsumtion i Frankrike.

Då framtidens cannabispolitik med stor sannolikhet kommer följa den allmänna opinionen finns viss relevans i att förutse hur inställningen i frågan kommer att utvecklas. Här finns en rad antydningar. Studier visar exempelvis att uppfattningen om cannabislegalisering i Frankrike är starkt kopplad till egen erfarenhet. Bland de respondenter som själva hade använt cannabis var exempelvis 66 % för att legalisera cannabis. Bland de som hade använt cannabis under föregående månad var 94 % för eller "starkt för" att legalisera cannabis. I jämförelse ställde sig endast 29 % av de som aldrig själva hade brukat cannabis positiva till ett sådant initiativ. På samma sätt tycks åsikterna kring rätten att odla egen cannabis variera beroende på egen erfarenhet. Bland de som hade brukat cannabis var 63% positiva till möjligheten att odla själv, i jämförelse med endast 22 % bland övriga. Det här betyder att det finns en möjlighet att opinionen blir mer liberal i frågan om cannabisbruket skulle sprida sig till nya demografiska grupper.

Vidare tycks ekonomiska förutsättningar vara en stark variabel i fråga om inställningen till cannabis i Frankrike. Fattigdom, inkluderande upplevd självständighet, inflytande, hälsa, utbildning och säkerhet har visat sig vara starkt kopplade till attityden till cannabislegalisering. Det här gör cannabispolitiken till en ekonomisk fråga framåt. Den allmänna opinionen kan därmed komma att förändras i enlighet med de förutsättningar som ges ekonomiskt svaga grupper i landet.

Källa:

Compain, Florent och Eyriey Helno, "Cannabis: sortir du statu quo, vers une légalisation encadrée", *Conseil économique social et environnemental, République Française, Conseil Économique, Social et Eviromental*, februari 2023 s. 182

Seebarun, Indra, ansvarig för studier av levnadsförhållanden, Addictions France. Onlineintervju, 15 maj 2024

Tidsaxel

1953: Medicinsk hasch förbjuds i Frankrike.

1961: Frankrike undertecknar FN:s narkotikakonvention.

1970: Narkotika förbjuds i fransk lagstiftning den 31 december.

2018: Den franska regeringen presenterar en granskning av åtföljandet av fransk cannabislagstiftning, som visar att alternativa, straffrättsliga påföljder vid cannabisanvändning inte tycks avskräcka medborgare.

2020: Den 1 september 2020 införs "Amende Fofaitaire Délictuelle" ("Fast skadeståndsböter", AFD) i hela Frankrike.

2020: Den franska regeringen inleder ett nu pågående pilotprogram av medicinsk cannabis. Initiativet involverar 3000 patienter med särskilt smärtsamma sjukdomar och skador, exempelvis epilepsi, multipel skleros och neuropatisk smärta. Experimentet kommer att pågå som längst fram till den 31 december 2024.

2022: Den franska regeringen inleder i januari ett digitalt samråd om legalisering av cannabis, som fick över 175 000 svar. Initiativet har som mål att bättre förstå allmänhetens bild av cannabis, och att utreda vilken narkotikapolitik som medborgare ville se.

2023: Den rådgivande församlingen *Le Conseil Économique, Social et Environnemental* (det ekonomiska, sociala och miljömässiga rådet, CESE, bestående av franska civilsamhällesorganisationer) föreslår i januari att Frankrike ska överge sin nuvarande, restriktiva politik och i stället legalisera cannabis. Den franska regeringen är dock inte skyldig att följa dess rekommendationer.

2023: I april lanserar den franska regeringen en upplysningskampanj riktad mot ungdomar som till exempel lyfter de skadliga effekterna av cannabisanvändning. Ett videoklipp i kampanjen kopplar exempelvis cannabisanvändning med misslyckande i skolan, olyckor, våldsamhet och otrygghet.

2023: I mars föreslås en interministeriell strategi för kampen mot beroendeframkallande medel som ska pågå mellan år 2023 och 2027.

2023: Den 13 juni 2023 klassificeras HHC och två av dess derivat, HHCO och HHCP, som narkotika. Det blir därmed förbjudet att producera, sälja eller använda dessa substanser i Frankrike.

2023: I juni presenteras den första utvärderingen av "Amende Fofaitaire Délictuelle", som visar

att initiativet har ökat antalet individer som lagförs för narkotikabrott, men att många undgår att betala den böter som utfärdas.

2024: President Emmanuel Macron inleder i april, i hamnstaden Marseilles, den största insatsen mot narkotikahandel i Frankrikes historia.

Källa:

Compain, Florent, et al. "Cannabis : sortir du statu quo, vers une légalisation encadrée : le CESE a adopté son avis" *Le Conseil économique, social et environmental*, 21 januari 2023.

Berrod, Nicolas, "Cannabis : le Cese se prononce pour une 'légalisation encadrée'", *Le Parisien*, 24 januari 2023

"French mayor calls for city experiment with legalized cannabis", *The Local France*, 2 april 2024

TD, "Légalisation du cannabis : quels sont les arguments avancés en France pour s'y opposer?", *TF1Info*, 1 april 2024

Rapportförfattare: Rebecka Öberg